

[Adolph Sørensen.]

det i dette øjeblik — således som det også er fremhævet så stærkt af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen — står klart nok, hvorfra pengene skal tages.

Men endnu en overordentlig vigtig forudsætning for at gennemføre en vidtrækkende social reform som den, folkepensionen jo er, er efter min opfattelse ikke tilstede, nemlig tilstedeværelsen af en positiv betalingsbalance, af en solid valutareserve, i ly af hvilken mange opgaver kan løftes og løses, som man bør lade ligge, så længe denne reserve mangler. Der foretages også det meget vidtrækkende skridt, at man nu forlader det hidtidige socialpolitiske kriterium, der forudsatte en trangssituation, og i høj grad går over til dette, at alle betaler tilskud til alle.

I den redegørelse, som den højtærede statsminister fremsatte ved åbningen af den folketingsssamling, der nu rinder ud, udtalte statsministeren, at regeringen ville fremsætte lovforslag om folkepension m. v., og sagde endvidere:

„Ved fastlæggelsen af tidspunktet for iværksættelsen af disse reformer må hensyn tages til landets økonomiske situation, ligesom det må sikres, at der tilvejebringes fuld økonomisk dækning.“

Jeg mener ikke, at de forudsætninger, som den højtærede statsminister her har givet klart udtryk for, er opfyldt; også derfor har jeg ikke ment at kunne stemme for lovforslaget om indførelse af folkepension — så meget mindre som forslaget, som det fremtræder, efter min opfattelse ikke i tilstrækkelig grad bygger på forsikringsprincippet, og som jeg altså mener, at vi i første række bør løse valutaproblemet, investeringsproblemet, genskabe muligheden for øget privat finansiering og opsparring og så tage fat på reformarbejdet, for også jeg har det bestemte ønske, at der skal sørges virkelig godt for de gamle i vort land. Derimod kan jeg anbefale at stemme for forslaget om konjunktursikret opsparring og forslaget om bedre vilkår for enker m. v.

Bøgholm: Den høje regering vil ved afstemningen i dag få det flertal, den ønskede, men det kan efter min opfattelse ikke siges, at regeringen har ført denne sag frem til afgørelse på en rimelig måde. Og lad mig

knytte den ene bemærkning dertil, at jeg tror, man gør rigtigt i også ved mindre afgørelser end i denne sag at holde sig dette for øje, at parlamentarismen i dag er ude i en krise, der er så meget desto farligere, som det, vi skal slås med, er ligegyldighed, er det forhold, at ungdommen afpolitiseres i et omfang, som vist kun meget få havde tænkt muligt i 1945.

Netop på denne baggrund må det tillægges en ganske særlig betydning, at en sag som folkepensionen behandles parlamentarisk rigtigt. Jeg finder det ikke parlamentarisk rigtigt, at man gennemfører en stor udgiftslov kort før det tidspunkt, da det dog vel må antages at et valg vil finde sted. Det ville have givet renere luft, om det var blevet det nyvalgte folketing, der var blevet stillet overfor spørgsmålet om gennemførelse af en folkepension.

Man må have lov til at spørge sig selv: Hvortil al denne hast? Er det gunstige økonomiske udsigter, der gør det ønskeligt netop at benytte dette tidspunkt? Åbningsstalens ord lagde så sandelig ikke op til det, der nu er ved at ske. Ejheller produktionsrytmen i Danmark kan siges at lægge op til det. Der skulle være nok, der kunne begrunde yderligere undersøgelser af den økonomiske basis for gennemførelse af en folkepension. Det må da ligge nær at antage, at der, når man ikke har ønsket noget sådant, ligger rene politiske, taktiske hensyn bag. Måske ønsker socialdemokratiet at være i den situation som regering at gennemføre en folkepension, og det er måske netop dette forhold, der ligger bag de — det erkender jeg — meget store indrømmelser, der er blevet gjort af det socialdemokratiske parti i denne sag. Derved er ganske utvivlsomt en ikke uvæsentlig del af dette tings medlemmer kommet i den situation, at de for at undgå en løsning, der for dem står som ringere, stemmer for et forslag, der på mange måder byder dem imod. Det er naturligvis en situation, man i enhver parlamentarisk forsamling vil komme i — og det ikke sjældent. Når regeringen har bevæget sig så langt bort fra åbningsstalen og dens meget klare ord, som tilfældet er, er det et udtryk for, at taktiske bevæggrunde har vist sig stærkere for den høje regering end en erkendelse af den økonomiske, politiske virkelighed.